



## Cul de la Portadora

Vacarisses

### Ubicació

**Comarca:** Vallès Occidental  
**Lloc/Adreça:** Extrem sud-oest del terme  
**Emplaçament** A l'urbanització del Ventaiol seguir el camí romeu i, a l'hostal de la creu, camí en direcció sud

### Coordenades:

**Latitud:** 41.59241  
**Longitud:** 1.86341  
**UTM Est (X):** 405271  
**UTM Nord (Y):** 4605147

### Classificació

**Número de fitxa** 08291 - 103  
**Àmbit:** Patrimoni immoble  
**Tipologia** Jaciment arqueològic  
**Estil / època:** Antic Ibèric Romà  
**Segle** III-II a.C  
**Estat de conservació** Dolent  
**Notes de conservació:** Jaiment molt arrasat  
**Protecció** Inexistent  
**Accés** Difícil  
**Ús actual:** Sense ús  
**Titularitat** Privada  
**Titular:** 08075A00100007

### Fitxes associades:

[Parc Natural de Montserrat](#)

**Autoria de la fitxa** Jordi Piñero Subirana  
**Data de registre de la fitxa:** dj., 27/05/2010 - 02:00

### Descripció

Jaciment d'època ibèrica situat al cim del Cul de la Portadora, un dels turons emblemàtics del territori del Vallès, molt pròxim a Montserrat. El cim del turó, que fa de partió entre els termes municipals de Vacarisses, Monistrol de Montserrat i Esparreguera, té una situació altament estratègica. En una posició frontal davant del massís de Montserrat, domina perfectament el pas del riu Llobregat, que en aquest punt s'endinsa cap a l'estret congost del Cairat, i l'esplèndida panoràmica arriba fins el pla de Bages. El turó té un cim planer, d'uns 100 metres de llarg, fet que li dóna la forma característica de "cul de portadora". En diferents punts d'una àrea força àmplia s'hi ha detectat l'aflorament de materials ceràmics força abundants, especialment a causa de les escorries o reguerots provocats per la pluja. Tanmateix, l'estat d'erosió del jaciment sembla força elevat i no s'hi observen restes estructurals. Amb tot, sembla probable l'existència de sitges i també de traces (actualment no visibles) d'un petit punt de guaita i control del territori. El materials recuperats consisteixen en fragments de ceràmica ibèrica oxidada i/o sanvitxada, ceràmica grollera feta a mà o a torn lent, fragments diversos d'àmfora, kàlatos i altres objectes que cronològicament es situen a l'entorn dels segles III-II a. C.

### **Observacions:**

Alguns dels materials es conserven a la seu del Centre Muntanyenc i de Recerques d'Olesa.

### **Història**

El jaciment Ibèric del Cul de la Portadora es coneix com a mínim des dels anys 80. S'hi han realitzat diferents intervencions arqueològiques no oficials, les quals han donat com a resultat la recollida de fragments de ceràmica ibèrica. Segons diversos arqueòlegs, podria tractar-se d'un punt de guaita situat a l'extrem meridional del domini dels lacetans, amb un excel·lent control sobre diverses rutes. Cal dir que, almenys en època romana, el camí que comunicava el pla de Bages amb Barcelona, passant per Martorell, transcorria per l'actual masia del Palà (perfectament visible des del turó). No sabem del cert si aquest camí continuava pel coll de les Bruixes cap a Can Tobella (ja en terme d'Esparreguera), on travessaria el Llobregat pel pont del Cairat i seguiria per la riba dreta del riu fins al Pont del Diable, o bé continuava per la serra de l'Hospici, el coll de Bram, el pla del Fideuer i, ja en terme d'Olesa, cap a la masia de Puigventós en direcció sud; és a dir, l'itinerari que en èpoques posteriors serà conegut com el camí vell d'Olesa (PIÑERO/SERRA: 2008), (VIVES: 2008). La situació del jaciment del Cul de la Portadora avalaria la primera hipòtesi, ja que permet controlar perfectament el pas del coll de les Bruixes.

